

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 167/20
Λουξεμβούργο, 17 Δεκεμβρίου 2020

Απόφαση στην υπόθεση C-398/19
Generalstaatsanwaltschaft Berlin

Πολίτης της Ένωσης μπορεί να εκδοθεί σε τρίτο κράτος μόνον κατόπιν διαβουλεύσεως με το κράτος μέλος του οποίου έχει την ιθαγένεια

Στο πλαίσιο της διαβουλεύσεως αυτής, το κράτος μέλος ιθαγένειας πρέπει να λάβει από το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση εκδόσεως όλα τα νομικά και πραγματικά στοιχεία που κοινοποιήθηκαν με την αίτηση εκδόσεως και να έχει στη διάθεσή του εύλογη προθεσμία για την έκδοση ενδεχόμενου ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως σε βάρος του πολίτη της Ένωσης

Ο ΒΥ, Ουκρανός και Ρουμάνος υπήκοος, γεννήθηκε στην Ουκρανία και έζησε εκεί έως την εγκατάστασή του στη Γερμανία το 2012. Το 2014 απέκτησε επίσης τη ρουμανική ιθαγένεια ως κατιών Ρουμάνων υπηκόων, χωρίς ουδέποτε να διαμείνει στη Ρουμανία.

Τον Μάρτιο του 2016, η γενική εισαγγελία της Ουκρανίας υπέβαλε προς τις γερμανικές αρχές αίτηση εκδόσεως του ΒΥ με σκοπό την άσκηση ποινικής διώξεως. Τον Νοέμβριο του 2016, η Generalstaatsanwaltschaft Berlin (γενική εισαγγελία του Βερολίνου) ενημέρωσε το Υπουργείο Δικαιοσύνης της Ρουμανίας σχετικά με την αίτηση εκδόσεως και ζήτησε να πληροφορηθεί αν οι ρουμανικές αρχές σκόπευαν να αναλάβουν την ποινική δίωξη κατά του ΒΥ. Το Υπουργείο απάντησε, αφενός, ότι η έκδοση αποφάσεως των ρουμανικών αρχών περί ασκήσεως ποινικής διώξεως προϋπέθετε την υποβολή σχετικού αιτήματος εκ μέρους των ουκρανικών αρχών και, αφετέρου, ότι η έκδοση εθνικού εντάλματος συλλήψεως, ως προϋπόθεση για την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, απαιτούσε επαρκή αποδεικτικά στοιχεία όσον αφορά την ενοχή του οικείου προσώπου. Ως εκ τούτου, ζήτησε από τις γερμανικές αρχές να του παράσχουν τα αποδεικτικά στοιχεία που τους είχαν κοινοποιήσει οι ουκρανικές αρχές.

Το γερμανικό δίκαιο απαγορεύει την έκδοση Γερμανών υπηκόων, αλλά όχι υπηκόων άλλων κρατών μελών. Ως εκ τούτου, το Kammergericht Berlin (ανώτερο περιφερειακό δικαστήριο Βερολίνου, Γερμανία) εκτιμά ότι η έκδοση του ΒΥ στην Ουκρανία είναι νόμιμη, πλην όμως διερωτάται μήπως αντιβαίνει στις αρχές που διατύπωσε το Δικαστήριο με την απόφαση Petruhhin¹, δεδομένου ότι οι ρουμανικές δικαστικές αρχές δεν αποφάνθηκαν επισήμως επί της ενδεχόμενης εκδόσεως ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως. Πράγματι, με την προαναφερθείσα απόφαση, το Δικαστήριο έκρινε, μεταξύ άλλων, ότι, όταν σε κράτος μέλος, στο οποίο μετέβη υπήκοος άλλου κράτους μέλους, απευθύνεται αίτηση εκδόσεως από τρίτο κράτος, το κράτος μέλος αυτό υποχρεούται να ενημερώσει το κράτος μέλος του οποίου την ιθαγένεια έχει ο εκζητούμενος, προκειμένου να παράσχει στις αρχές του τελευταίου τη δυνατότητα εκδόσεως ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως με σκοπό την παράδοση του εκζητουμένου για την άσκηση ποινικής διώξεως.

Διερωτώμενο ως προς τις συνέπειες της ανωτέρω αποφάσεως επί της εκβάσεως της υποθέσεως της οποίας έχει επιληφθεί, το εν λόγω δικαστήριο υπέβαλε στο Δικαστήριο τρία προδικαστικά ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία των άρθρων 18 και 21 ΣΛΕΕ (τα οποία αφορούν, αντιστοίχως, την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας και την ελεύθερη κυκλοφορία και διαμονή των πολιτών της Ένωσης στο έδαφος των κρατών μελών) καθώς και της αποφάσεως Petruhhin.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

¹ Απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2016, Petruhhin, [C-182/15](#) (ιδίως σκέψεις 48 και 50): βλ. επίσης [ΑΤ αριθ. 84/16](#).

Το τμήμα μείζονος συνθέσεως του Δικαστηρίου εξετάζει, πρώτον, αν τα άρθρα 18 και 21 ΣΛΕΕ έχουν εφαρμογή στην περίπτωση πολίτη της Ένωσης όπως ο ενδιαφερόμενος στην υπόθεση της κύριας δίκης. Συναφώς, επισημαίνει ότι, κατά τη νομολογία του, υπήκοος κράτους μέλους, που έχει ως εκ τούτου την ιδιότητα του πολίτη της Ένωσης, ο οποίος διαμένει στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, δικαιούται να επικαλεστεί το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ και εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των Συνθηκών, κατά την έννοια του άρθρου 18 ΣΛΕΕ. Δεν ασκεί συναφώς επιρροή το γεγονός ότι ο ΒΥ απέκτησε την ιθαγένεια κράτους μέλους σε χρονικό σημείο κατά το οποίο διέμενε ήδη σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο του οποίου την ιθαγένεια απέκτησε μεταγενέστερα.

Δεύτερον, το Δικαστήριο διευκρινίζει τις υποχρεώσεις που υπέχουν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της εφαρμογής της μνημονευόμενης στην απόφαση Petruhhin ανταλλαγής πληροφοριών. Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση εκδόσεως οφείλει να παράσχει στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους του οποίου την ιθαγένεια έχει ο εκζητούμενος τη δυνατότητα να ζητήσουν την έκδοση στο πλαίσιο ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως. Προς τούτο, οφείλει να ενημερώσει τις αρχές αυτές όχι μόνον ως προς την ύπαρξη αιτήσεως εκδόσεως που αφορά το εν λόγω πρόσωπο, αλλά και ως προς το σύνολο των νομικών και πραγματικών στοιχείων τα οποία κοινοποιήθηκαν από το τρίτο κράτος που αιτείται την έκδοση στο πλαίσιο της εν λόγω αιτήσεως εκδόσεως. Πρέπει, επίσης, να επισημαίνεται κάθε μεταβολή της κατάστασης του εκζητουμένου η οποία είναι κρίσιμη για την ενδεχόμενη έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως σε βάρος του. Αντιθέτως, ούτε το ένα ούτε το άλλο κράτος μέλος υποχρεούται, βάσει του δικαίου της Ένωσης, να ζητήσει τη διαβίβαση της ποινικής δικογραφίας από το τρίτο κράτος που αιτείται την έκδοση, προκειμένου να παρασχεθεί στο κράτος μέλος του οποίου την ιθαγένεια έχει ο ενδιαφερόμενος η δυνατότητα να εξετάσει αν θα αναλάβει την ποινική δίωξη σε βάρος του.

Το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι οι αρχές του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση εκδόσεως μπορούν, υπό την προϋπόθεση ότι έχει τηρηθεί η εν λόγω υποχρέωση ενημερώσεως, να προχωρήσουν στη διαδικασία εκδόσεως και, ενδεχομένως, ελλείψει εκδόσεως, εντός εύλογης προθεσμίας, ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως από το κράτος μέλος του οποίου την ιθαγένεια έχει ο ενδιαφερόμενος, να προβούν στην έκδοσή του. Το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση οφείλει να ορίζει μια τέτοια προθεσμία στις εν λόγω αρχές, η οποία πρέπει να καθορίζεται λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των περιστάσεων της υποθέσεως, ιδίως της ενδεχόμενης θέσης υπό κράτηση του ενδιαφερομένου βάσει της διαδικασίας εκδόσεως και του περίπλοκου χαρακτήρα της υποθέσεως.

Τρίτον, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι τα άρθρα 18 και 21 ΣΛΕΕ δεν μπορούν να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι το κράτος μέλος από το οποίο ζητήθηκε η έκδοση πολίτη της Ένωσης, υπηκόου άλλου κράτους μέλους, υποχρεούται να αρνηθεί την έκδοση και να αναλάβει το ίδιο την ποινική δίωξη σε βάρος του εν λόγω προσώπου για πράξεις τελεσθείσες σε τρίτο κράτος, οσάκις, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης, το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση εκδόσεως παρέχει τη δυνατότητα στο τελευταίο να ασκήσει δίωξη κατά του πολίτη της Ένωσης για ορισμένες αξιόποινες πράξεις που τελέσθηκαν σε τρίτο κράτος.

Πράγματι, σε μια τέτοια περίπτωση, η υποχρέωση του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση να αρνηθεί την έκδοση και να ασκήσει το ίδιο ποινική δίωξη θα είχε ως αποτέλεσμα να στερήσει από το εν λόγω κράτος μέλος τη δυνατότητα να εξετάσει τη σκοπιμότητα ασκήσεως διώξεως κατά του πολίτη της Ένωσης βάσει του εθνικού δικαίου και θα έβαινε πέραν των ορίων που το δίκαιο της Ένωσης δύναται να επιβάλει στην άσκηση της εξουσίας εκτιμήσεως που το εν λόγω κράτος μέλος διαθέτει όσον αφορά τη σκοπιμότητα των διώξεων σε ποινικές υποθέσεις. Το μόνο ζήτημα που τίθεται από πλευράς δικαίου της Ένωσης, σε υπόθεση όπως αυτή της κύριας δίκης, είναι αν το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση εκδόσεως μπορεί να ενεργήσει, έναντι του εν λόγω πολίτη της Ένωσης, κατά τρόπο που να θίγει λιγότερο την άσκηση του δικαιώματός του ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής, εξετάζοντας το ενδεχόμενο να τον παραδώσει στο κράτος μέλος του οποίου αυτός έχει την ιθαγένεια αντί να τον εκδώσει προς το τρίτο κράτος που αιτείται την έκδοση.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582